

Udskriftsdato: 27. december 2025

2015/1 BSF 192 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om anerkendelse af en selvstændig palæstinensisk stat

Ministerium: Folketinget

Fremsat den 26. april 2016 af Nikolaj Villumsen (EL), Eva Flyvholm (EL), Christian Juhl (EL), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Pernille Skipper (EL), Rasmus Nordqvist (ALT), Holger K. Nielsen (SF), Lisbeth Bech Poulsen (SF), Aaja Chemnitz Larsen (IA) og Magni Arge (T)

Forslag til folketingsbeslutning

om anerkendelse af en selvstændig palæstinensisk stat

Folketinget pålægger regeringen at anerkende Palæstina som en uafhængig og selvstændig stat inden for grænserne fra før 1967 og i forlængelse heraf give staten Palæstina fulde diplomatiske rettigheder. Herudover opfordrer Folketinget israelere og palæstinensere til at arbejde for fred og forsoning gennem fredsftaler baseret på international ret og FN-resolutioner, herunder den gensidige anerkendelse af staten Israel og staten Palæstina.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en genfremsættelse af beslutningsforslag B 21 fra folketingsåret 2014-15 (1. samling) (der henvises til www.folketingstidende.dk, Folketingstidende 2014-15, sektion A, B 21 som fremsat, og sektion F, møde 34 kl. 13.59 og beretning over B 21 af 20. maj 2015), og af beslutningsforslag nr. B 52 fra folketingsåret 2012-13 (der henvises til www.folketingstidende.dk, Folketingstidende 2012-13, sektion A, B 52 som fremsat, og sektion F, møde 99 kl. 17.00). Beslutningsforslaget skal endvidere ses i forlængelse af Folketingets forslag til vedtagelse nr. V 13 under forespørgsel nr. F 4 om EU, Israel og Vestbredden (Folketingstidende 2013-14, sektion G, forslag til vedtagelse nr. V 13, og sektion F, møde 42 kl. 16.36).

Palæstina har siden 1988 haft observatørstatus i FN, og den 29. november 2012 fik Palæstina opgraderet sin status i FN til ikkemedlemsobservatørstat (FN-generalforsamlingsresolution 67/19 af 4. december 2012). Opgraderingen betyder, at palæstinenserne nu får mulighed for at tale i forsamlingen, men de vil fortsat ikke have stemmeret, og opgraderingen vil derfor reelt have begrænset betydning. FN-resolution 242 kræver israelsk tilbagetrækning fra palæstinensisk territorium til 1967-grænserne og understreger respekten for og anerkendelsen af suverænitet, territorial integritet og politisk uafhængighed for alle stater (FN-sikkerhedsrådsresolution 242 af 22. november 1967).

Fredsforhandlingerne mellem Israel og Palæstina efterlader fortsat meget tilbage at ønske, og den aktuelle situation er alt andet end tilfredsstillende. Fredsforhandlingerne måtte opgives i april 2014, og i sommeren 2014 så vi en optrapning af konflikten med krigen i Gaza. Adskillige mennesker – primært palæstinensere – blev dræbt. Der blev indgået en tidsbegrænset våbenhvile den 26. august 2014. Sensommeren 2014 bød også på udmeldinger om fortsatte israelske bosættelser (jf. »Israel announces major West Bank land appropriation for settlement« i Los Angeles Times, den 31. august 2014). I september 2014 fremlagde den palæstinensiske regeringsleder Mahmoud Abbas en ny plan for en fredsproces. Et centralt krav var, at Israel skulle stoppe nye bosættelser og trække sig tilbage til 1967-grænserne. Men også denne plan faldt til jorden. Senest har USA's vicepræsident Joe Biden meldt ud, at Israels fortsatte ekspansion af bosættelserne udfordrer mulighederne for fred (»Biden says Israel settlements raise questions about commitment to peace«, Reuters.com, den 21. marts 2016).

Styrkeforholdet mellem Palæstina og Israel vil med en anerkendelse af Palæstina som stat blive mere balanceret, hvilket kan være med til at fremme visionen om en tostatsløsning som en varig løsning i Israel-Palæstina-konflikten. En anerkendelse af en selvstændig palæstinensisk stat vil give mulighed for at udnytte det juridiske og principielle grundlag, der allerede ligger i FN's resolutioner. Danmark bør gennem EU og FN være med til at presse på for en anerkendelse, der vil kunne skabe bedre balance i forholdet mellem Palæstina og Israel.

En anerkendelse af Palæstina som selvstændig stat vil desuden være i forlængelse af Sikkerhedsrådets centrale resolutioner, herunder FN-sikkerhedsrådsresolution 242 af 22. november 1967 og FN-sikkerhedsrådsresolution 1397 af 12. marts 2002, og FN-generalforsamlingsresolution 181 af 29. november 1947 og følge princippet om folkenes ret til selvbestemmelse.

Palæstina er i færd med en normalisering af forholdet til FN og har ansøgt om medlemskab af flere af FN's organisationer. Palæstina er også blevet optaget i UNESCO, og afstemningen om optagelse i UNESCO viste, at EU er på vej mod anerkendelse af Palæstina. 11 EU-lande stemte for, 5 imod, og 11 afstod, heriblandt Danmark (»How Unesco countries voted on Palestinian membership«, Theguardian.com, den 1. november 2011). Ved afstemningen om opgradering af Palæstinas status i FN den 29. november 2012 skete det med et overældende flertal. 138 medlemslande, herunder Danmark, stemte for, 9 stemte imod, og 41 stemte blankt. Mindst 17 europæiske lande stemte for den palæstinensiske opgradering, herunder Østrig, Frankrig, Italien, Norge, Spanien og Danmark. Storbritannien og Tyskland valgte at undlade at stemme, og kun Tjekkiet stemte imod (»General Assembly votes overwhelmingly to accord Palestine

»non-member observer state« status in United Nations«, UN.org, den 29. november 2012). Afstemningen viser med al tydelighed, at det er vigtigt, at Danmark anerkender Palæstina som en selvstændig stat. Den 22. december 2015 vedtog FN's generalforsamling ligeledes en resolution om palæstinensisk suverænitet over naturressourcer i de besatte områder (FN-generalforsamlingsresolution 70/225 af 23. februar 2016). Resolutionen opfordrer Israel til at afstå fra at udnytte eller ødelægge de palæstinensiske naturressourcer og giver palæstinenserne retten til at søge erstatning for ødelæggelser. Resolutionen blev vedtaget med 164 stemmer mod 5 (»General Assembly Adopts 48 Texts in Total as It Takes Action on Reports of Its Second Committee«, UN.org, den 22. december 2015).

Palæstinas grænser er uafklarede og et led i fredsforhandlingerne. Anerkendelsen skal derfor umiddelbart gælde det territorium, som er defineret af grænserne fra før 6-dageskrigen i 1967, dvs. et territorium omfattende Vestbredden inklusive Østjerusalem og Gaza-striben med tilhørende kystområde.

Over 100 lande har anerkendt Palæstina som stat – senest Sverige den 30. oktober 2014 og østaten Saint Lucia den 14. september 2015. I januar 2015 åbnede den første palæstinensiske ambassade i Vesteuropa i Stockholm. Tidligere har blandt andre Island, Tjekkiet, Ungarn, Malta og Polen også formelt anerkendt en palæstinensisk stat, og det samme har både Brasilien og Argentina, selv om de to lande har tætte økonomiske kontakter med Israel. I alt har 136 af 193 medlemmer af FN anerkendt Palæstina (se Permanent observer mission to UN of Palestine, <http://palestineun.org/about-palestine/diplomatic-relations/>).

I det britiske underhus stemte et stort flertal den 13. oktober 2014 for en resolution, som opfordrer den britiske regering til at anerkende Palæstina som en selvstændig stat som et bidrag til at sikre en tostatsløsning (»MPs debate Palestine and Israel«, Parliament.uk, den 13. oktober 2014).

Forslagsstillerne mener, at det er et vigtigt skridt, at palæstinenserne får en anerkendelse af deres stat. Danmark bør derfor følge Sveriges anerkendelse af Palæstina som en selvstændig stat. Anerkendelse er en naturlig forlængelse af opgraderingen af Palæstinas status i FN og af, at Folketinget vedtog en lov den 3. april 2014, der har til formål at skabe hjemmel til, at Palæstinas mission i Danmark og missionens personale og familiemedlemmer kan få rettigheder og immuniteter, som svarer til andre diplomatiske repræsentationer (lov nr. 360 af 11. april 2014).

Både Verdensbanken, IMF og EU anerkender palæstinenserne store arbejde for at blive klar til at styre deres egen stat i form af Salam Fayyads 2-årsplan fra 2009 (»Palestine: ending the occupation, establishing the state: program of the Thirteenth Government«, Palestinian National Authority, 2009). Palæstina har arbejdet hårdt for at opbygge en offentlig administration og er nu klar til at være en selvstændig stat, hvilket blev bekræftet i en FN-rapport fra foråret 2011 (»Palestinian state-building: a decisive period«, Office of the United Nations Special Coordinator for the Middle East Peace Process, 2011).

Den danske regering skal derfor anerkende Palæstina som selvstændig stat. I den forbindelse bør den danske regering også i EU arbejde aktivt for en fælles anerkendelse af Palæstina.

Skriftlig fremsættelse

Nikolaj Villumsen (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om anerkendelse af en selvstændig palæstinensisk stat.

(Beslutningsforslag nr. B 192)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.